

energie

**SBÍRKA ŽÁKOVSKÝCH BÁSNÍ A PRÓZ
ke Dni Země 2022**

ENERGIE

Sbírka žakovských básní
a próz ke Dni Země 2022

ZŠ Zruč nad Sázavou

– 2022 –

ENERGIE

VÝTVARNÁ A LITERÁRNÍ SOUTĚŽ KE DNI ZEMĚ 2022

CO SI MŮŽEME PŘEDSTAVIT POD POJMEM ENERGIE?

Energie – pohonné hmoty, elektřina, teplo, světlo, zábava, každodenní potřeba, spotřeba, závislost

- Co by se změnilo pro tebe, tvou rodinu při blackoutu, přerušení dodávky elektrického proudu?
- Jak by vypadal tvůj den, týden? Zvládli bychom život bez elektřiny? Jak to dělali naši předkové?
- Proč bychom měli šetřit elektřinou a jak? Jak vidíš budoucnost výroby elektrické energie?

Životní energie, pohyb, růst, ...

- Jaký je tvůj vztah k pohybu, k životu?
- Jak se cítíš?

Energie – ničení, budování, násilí, pomoc potřebnému, válka, mír ...

Letošní téma je opět široké, a to především proto, aby se sešly práce pestré a různorodé. Zamysli se nad tím, co tě nejvíce zajímá, štve, k čemu máš co říct. Vyber jednu myšlenku, zpracuj ji zajímavou formou (úvaha, zamyšlení, příběh, pohádka, sci-fi, báseň).

Literární práce odevzdávejte v elektronické podobě, typ písma Calibri, velikost písma 14 (i nadpis), okraje 2,5 cm, pod nadpis napiš příjmení, jméno, třídu.

TERMÍN ODEVZDÁNÍ NAPSANÝCH TEXTŮ JE 13. 3. 2022

Z vašich prací opět sestavíme a vydáme sbírku ke Dni Země. Autoři sbírku dostanou na památku. Letos by mohla proběhnout i dramatizace vybraných textů žáky ZUŠ.

Výtvarnými díly vyzdobíme školu k příležitosti Mezinárodního dne Země, který je slaven 22. 4. Nejlepší práce vystavíme na stránkách školy.

Výtvarné práce odevzdají žáci učitelům Vv do 4. 4. 2022.

Výkresy musí být čitelně označené (jméno, příjmení, třída).

JAK BY ASI VYPADAL MŮJ DEN BEZ ELEKTRINY

Josef Jakl, 5.A

Ráno bych se vzbudil, až když by se venku rozednilo. Umyl bych se ve studené vodě, protože není, jak si ji ohřát. K snídani bych si nemohl uvařit čaj a rodiče kávu. Po snídani bych šel jezdit na kole nebo na koloběžce. Potom už by mě maminka zavolala na oběd, který by byl studený. Po obědě bych hrál třeba hokej. Také bych pomohl rodičům s prací. A už by byl večer. K večeři by bylo zase nějaké studené jídlo a pak už bych šel spát. Místo televize by se vyprávěly pohádky a různé historky. Svítilo by se petrolejovými lampami nebo svíčkami z vosku.

MŮJ DEN BEZ ELEKTRINY

Trojanová Barbora, 5.A

Je víkend. Ráno vstanu pozdě, protože nemám baterie do budíku. Tak ještě rozespalá si jdu udělat cereálie se studeným mlékem. Přeci nejde elektrina. Pak jdu nakrmit moje pískající kamarády a dám jim salát. Myslím morčatům a ten salát také není v nejlepší kvalitě, protože nebyl v ledničce. Pak jsem si chtěla zapnout televizi, ale samozřejmě nefunguje. A tak jsem začala malovat obraz. Ten jsem malovala až do oběda. – studeného. Po obědě jsem vypustila morčata a dala jim oběd, ale pak jsem zapomněla, že nejde i internet a zapnula počítač. Marně. Takže jsem šla omalovávat omalovánky. Potom už byl večer a šla jsem spát.

ŽIVOT BEZ ELEKTRINY

Kateřina Břinčilová, 6.B

Dnešní generace si život bez elektřiny neumí vůbec představit. Elektřinu používáme skoro pořád, například ve školách, v práci, doma a také když s něčím potřebujeme poradit. Když naši prarodiče byli mladí, neměli počítače ani mobily a informace čerpali jen z knížek nebo se ptali svých rodičů. Ale to my už neděláme. My si sedneme za počítač a hledáme, co potřebujeme. Ale naše babičky a dědečkové neměli takové možnosti jako máme my dnes. Naše babičky si sedly do křesla a četly knihu. Většina z nás si v této době ani knihu nepřečte, my jdeme rovnou na počítač nebo na tablet a knihu si přečteme v elektronické podobě. V této době se najde jen málo jedinců, kteří by si přečetli normální knihu, ne tu elektronickou. Když třeba dva dny nejde elektrina, všichni si lámou hlavu, jak uvaří. To naše babičky si zatopily v kamnech, uvařily si a neřešily nějakou elektřinu. Dnešní doba je jiná. Elektřina je už prostě nezbytnou součástí našeho života.

ENERGIE VODY

Kristina Franclová, 6.B

Nejdřív byla velká bouře,
déšť padal a vítr vál,
na zemi kapky utvořily moře
a z moře se stal oceán.

Doba mrazů nastala,
oceán v kry se proměnil.
Voda v pohybu ustala,
led vše živé uvěznil.

Po mrazech obleva dorazila,
Proudy do pohybu se daly,
sluneční energie led spálila
a kapky v páru se reinkarovaly.

ENERGIE VODY

Jelínková Sabina, 6.B

Je to velká vlna,
co spláchne i slona.
Všechno boří, bere, všude teče,
nikdo před ní neuteče.

Je to velká tragédie,
ta, když přijde,
vše rozbije.
Je to velká vlna děsu,
sotva o ní slyším, už se třesu.

Před příchodem vlny voda ustoupí
pak se zvedne a vše potopí.
Tyhle vlny tsunami
kéž by byly za námi!

ENERGIE

Nikola Pacnerová, 6.B

Elektřinu používáme každý den. Život bez ní si neumíme představit. Dnes je elektřina i zábava. Dokonce jsou na elektřinu i auta. Co byste dělali, kdyby přestala jít elektřina? To je otázka. Vydřeli bychom bez ní týden, měsíc, či rok? Asi si říkáte, že ne. Ale jak to tedy dělali naši předkové, když neměli elektřinu? Já si myslím: my máme světla a oni měli svíčky a oheň.

Používáme telefon, ten je taky na elektřinu. Když se vybije, musíme ho nabít a čím? Přece elektřinou. Oni neměli telefon ani to neznali. V dnešní době se používá elektrický sporák, rychlovarná konvice, to v minulé době neexistovalo. Oni měli akorát kamna, na těch vařili, topili. My třeba topíme plynem, ale oni topili dřevem a na dřevo chodili do lesa, sami si ho pokáceli a nařezali a donesli domu. Teď stačí zvednout telefon, zavolat a dřevo nám přivezou až před dům.

Nejvíce lidé používají platbu kartou nebo také komunikují přes internet. To naši předkové neznali. Oni si věci buď vyměňovali, nebo platili tím, co měli. Ale jak šla doba, všechno se začalo zlepšovat a vyvíjet. Kdyby elektřina nešla měsíc, já si sama za sebe myslím, že byste si na to zvykli, ale doba by se vrátila do toho stavu, jako když žili naši předkové.

Proč šetřit elektřinou? To je dost těžká otázka, každý na ni umí odpovědět jinak. Já si myslím, že elektřina se každý rok čím dál víc zdražuje, proto bychom jí neměli plýtvat. Ale jak ušetřit? Tak třeba, když jsme doma a jsme v jedné místnosti, není třeba mít rozsvícený celý dům, ale jenom tu místnost, ve které se právě nacházíme.

ENERGIE

Eliška Svobodová, 6.B

Krásné žluté sluníčko
dododává nám teplíčko.
Dodává nám energii,
bez níž bychom těžce žili.

Bez elektrické energie
bychom žili jako dříve.
Svíčky místo žárovek,
valcha místo pračky,
metla, žádný mixérek
ruce místo myčky.

Ale bez rádia a televize
povídali bychom si třeba více.

ŽIVOTNÍ ENERGIE

Boudníková Marie, 7.A

Už od dětství jsme byli plní energie,
hráli jsme si na princezny, vojáky nebo piráty,
naš smích se proháněl všude jako melodie,
byli jsme tak hluční, že nás nazývali zvířaty.

Život je plný energie,
na hraní, užívání a tancování,
měli bychom si udělat krásné vzpomínky a fotografie,
než budeme staří a myslet jen na pracování.

Čím starší jsme, energie z nás vyprchává,
nechceme už nic dělat, chce se nám jen spáti,
duše bez energie je úplně prázdná,
kéž bychom mohli vrátit čas a zase dělat všechno, co jsme měli rádi.

ZÁVOD

Šimon Kotěra, 7. A

„Děda“ běží po cestě,
jazyk má až na vestě.
Nevím, co mě to popadlo,
Začít se hýbat mě napadlo.

„Vyjdu ven a vyrazím,
dědu snadno porazím.“
Dřu za dědou, jak se dá,
on však stále uniká.

Já se z toho asi zbliji,
nemám žádnou energii.
Děda běží jako pán,
v hlavě se mi rodí plán.

Začnu tělo trénovat,
vždyť mám přece sporty rád.
Natrénuju shora zdola,
pak porazím seniora.
Sílu mám jak raketa,
čeká mě s dědou odvěta.

První v cíli, srdce já sá,
já jsem první, to je krása.
I když se s dědou neznáme,
v cíli si ruku podáme.

ELEKTRINA

David Valík, 7. A

Říkala mi babička,
když byla ještě malá,
jak si v šeru u kamen
se sestrami povídala.

Co to zkusit obnovit?
Místo her na počítači
pojďme si víc povídat,
člobrdo a karty stačí.

Slunce, voda, elektrárny
dřou se jako blázni.
Doma přece nemusí být
horko jako v lázni.

Není nutné svítit všude,
když jsme doma sami,
energie ušetří se
třeba žárovkami.

Polož konečně ten mobil!
Proběhni se venku,
potěšíš tím svoje tělo
a taky peněženku.

Proč hned pračku zapínat,
když je skoro prázdná?
Takhle ty chceš ušetřit!?
Děláš si z nás blázna?

Energie jako sůl
potřeba je všude.
Co když ale dojde?
Co pak s námi bude?

Stačí však, když každý z nás
malinko se omezí.
Když to potom všechno sečteš,
tak ti to dech vyrazí.

CENA ENERGIE

Jan Bělina, 7. A

Náš tatínek energetik každý den se nervuje,
jestlipak ta elektřina zdraží, nebo zlevňuje.
Jelikož je velký skeptik, obává se velmi,
trápí se a napíná zas přetažené nervy.

Budeme mít teplo v domě, uvidíme na sebe?
Nebo jenom v chladné době budem hledět do nebe?

Nejenom ta elektrická je to, oč tu běží,
ale hlavně síla lidská na srdcích nám leží.
Každého se dotýká tenhle těžký čas,
nakonec snad uvidíme, co se skrývá v nás.

VÍTR, SLUNCE, VODA

Jan Štichauer, 7. B

Foukej, foukej větríčku,
stačí jenom trošičku,
roztácej nám turbíny
a rozsviť nám v kuchyni.

Posviť nám, ty sluníčko,
stačí jenom maličko,
vyrobíme watty,
jen ať nejsou zkratky.

Teče voda, sílu má,
energii rozdává,
tu spoutáme do drátů,
ať slouží celému světu.

ŽIVOT BEZ ELEKTŘINY

Václav Dřevíkovský, 7.B

Co by se stalo, kdyby na měsíc přerušili dodávku elektrické energie? To by znamenalo, že by nefungovaly spotřebiče - pračka, sušička, myčka, lednice, fén, počítače, mobily, televize, žárovky, některé domácnosti by byly bez teplé vody a nedalo by se topit. Lidé by museli o hodně více pracovat, například vlastnoručně prát a sušit prádlo, mýt nádobí, zametat, vytírat. Nedalo by se svítit žárovkami. Svítit by se muselo svíčkami a to nemá takový výkon jako žárovky. Což by znamenalo, že by byl omezen počet činností, které děláme večer nebo v noci. To by vedlo k tomu, že by lidé chodili dříve spát a dříve by vstávali, aby využili celý čas svitu slunce k práci.

Většina čerpadel na vodu je na elektřinu, tím pádem by netekla ve většině domácností ani pitná voda. Nešly by počítače ani mobily, což znamená - žádný přístup k internetu. Lidé, kteří pracují na počítači nebo na mobilu, by nemohli pracovat a přišli by o práci. Nefungovaly by trouby v pekárnách a potraviny by se musely péci v pecích, v kterých se topí. Ale těch je o poznání méně, takže by pečivo hodně zdražilo. Přestala by se vyrábět auta, motorky, tanky, zbraně, benzín.

Lidé by se více začali zajímat o přírodu a přestali by být líní. Zvykli by si na těžkou práci. Všechno co jezdí na energii, by se zastavilo i v traktorech by se vybily baterie a lidé by museli jít pracovat na pole. To by se nedalo obhospodařit a bylo by málo pšenice. Kompletně by se zastavila výroba a společnost by zkolabovala. Později by se zase vzchopila, ale chvíli by trvalo přeorientovat se na uhlí nebo plyn. Doufám, že se něco podobného ještě hodně dlouho nestane. Buďme za to rádi a važme si toho, co máme.

MIMO

Anna Boumová, 8.A

14. 7. 2023

Hurá, konečně! Konečně si můžu vzít v práci dovolenou a navíc to ostatním z party vyšlo taky! Dneska odjíždíme na tu chatu, co mají Shirley a Rudolph. A Susan s Arthurem prý mají to nové auto, tak jsem zvědavá, co je to zač. Emma říkala, že si prý pořídili dokonce elektromobil, a jestli to říká Emma, tak to musí být pravda. Páni, já je všechny tak dlouho neviděla! Už se těším!

15. 7. 2023

Včera jsem neměla čas nic dopsat, jelikož jsme ještě dlouho do noci slavili Emminy narozeniny. Bože! Já si na to vůbec nevzpomněla! Cítila jsem se opravdu hrozně, když tam všichni ostatní vytáhli dárky a dort a já jen kulila oči! Byl to dost trapný zážitek, ještě teď se studem červenám... Až se vrátíme, musím Emmu někam pozvat. A Susan s Arthurem mají opravdu ten elektromobil. No... Nechci pomlouvat, ale připadá mi, že se s tím Arthur až moc vytahuje, jako by to byl kdovíjaký luxus. Taky udělal skrytou (ale byla tam!) narážku na moje auto, a označil ho za starou plechovkou. Tss, však já se mu nějak pomstím! Rudolph mu na to pak řekl, že stejně nevidí v elektromobilech budoucnost. No a pak... Pak začala diskuse o autech a elektřině a jejich kombinaci, a já se radši klidila něco napsat. Tomuhle já moc nerozumím...

16. 7. 2023

Na dnešní večer si plánujeme pustit nějaký film, takže Susan a Arthur „slavně“ odjeli tím jejich „nejskvělejším“ autem dokoupit nějaké jídlo. Doufám jen, že film nebude vybírat Shirley, bože, je to zlatá holka, ale ona a filmy nejdou dohromady... Tak uvidíme. To je divné. Susan s Arthurem se ještě nevrátili... A to už tu měli být. Že oni zalezli do nějaké kavárny a teď si tam prožívají nějakou přeslazenou romantiku?! A my se tady o ně strachujeme. A taky o to jídlo, samozřejmě. To jim nedaruju!

Dobře, stalo se cosi divného. Nefunguje elektřina. Ale hezky popořadě... Spolu s Shirley, Rudolphem a Emmou jsme pozorovali, jak se stmívá (jelikož badminton už nás omrzel), a čekali na ty dva. Zkoušeli jsme jim i zavolat, ale ukazovali se jako nedostupní. To bylo samo o sobě dost divné. Začali jsme se o ně trochu bát, zůstali jsme proto venku a vyhlíželi je. Byly hezky vidět hvězdy, jelikož světlo civilizace sem moc nedosáhne. Ale i tak mi v tu chvíli připadalo, že jsou nějaké jasnější... No, a po nějaké době se tu konečně objevili! Ale bez auta... Museli dojít z města až sem, chudáci! Susan taky vypadala dost naštvané. Řekli nám, že v celém městě nefunguje elektřina, a že jim jako na potvoru zrovna došla baterka a oni si ji neměli kde dobít. Susan se pak do Arthura pustila s tím, že kupovat elektromobil byl přece jeho blbý nápad, a že ona nesouhlasila, jen mu chtěla udělat radost. Nechali jsme je tam nějak si to vyřešit a šli

jsme dovnitř ozkoušet, jestli elektřina nefunguje i v chatě, a opravdu. A to jsme na dnešek plánovali film. Ach jo... Ale co se dá dělat. Takže tady teď sedím u svíčky a začínají mě z toho bolet oči, ale já to prostě potřebovala napsat. No, tak snad to do rána spraví...

17. 7. 2023

Je ráno a elektřina ještě pořád nefunguje. Susan vyváděla, jelikož si nemohla uvařit kafe a Susan bez její ranní dávky kafe nechcete potkat... Ještě ten včerejšek k tomu. Chápu ji, ale mohla by se trochu uklidnit... A taky neteče teplá voda, což vadí zase mně. A signál taky kamsi zmizel... Prostě všechno, co jede díky elektřině, nefunguje!!! A to je hrozné! Upřímně, nikdy jsem si neuvědomila, kolik věcí, co denně používám, je na elektřinu... Doufám, že to co nejdřív spraví. Rudolph s Arthurem se u našeho studeného oběda-neoběda raflí, jelikož Arthur začal vykládat něco o tom, jak se bojí o jejich skvělé moderní autíčko, a Rudolph mu na to řekl, že elektromobily jsou stejně jen slepá vývojová větev a že by se měly přestat vyrábět, což horkokrevný Arthur pochopil jako útok, a i když se ti dva nikdy předtím nehádali, my ženy jsme se raději rozumně klidily pryč... Ach jo. A to jen kvůli tomu výpadku. Nechci, abychom se kvůli takové prkotině rozhádali!

Je zase večer, a panuje tu takové divné dusno... To kvůli těm všem hádkám. Každý jsme sám zalezlý někde jinde a vůbec si to tu neužíváme, jak jsme plánovali. Mrzí mě to... A to jen kvůli tomu, že nefunguje elektřina. Pravda, je to dost otravné, když víc než polovina věcí, co jste zvyklí denně používat, prostě nefunguje! Když se nad tím tak zamýšlím, my jako lidé si začínáme možná až moc zvykat na pohodlí, a v situacích jako je tato jsme pak úplně bezmocní.

18. 7. 2023

Stejný scénář. Ráno – Susan vyvádí kvůli kafi, odpoledne – panuje tu ještě větší dusno než včera, večer – všichni už nejspíš spí, jelikož neví, co dělat, a jsme z toho všichni taková podráždění. Přitom o nic nejde! Ach jo. Dobrou noc.

19. 7. 2023

Ráno jsem už málem vybuchla jako Susan, protože co? No jasně, že stále nic nefunguje! Všichni z toho máme blbou náladu a nikdo není tak optimistický na to, aby nás nějak – jakkoli – udržoval v dobré náladě. Nikdo na to nemá chuť a já se ani nedivím. Mám pocit, že už to za chvíli všichni vzdáme. Ani nevím, co k tomu dál napsat.

FUNGUJE! STAL SE ZÁZRAK! ELEKTRINA FUNGUJE!!!

S náhodným rozsvícením lampy vevnitř jako by se i naše energie znovu dobila! Mám strašně velkou radost, jelikož teď se všechno zase urovná a bude to fajn. No, každopádně. Co se stalo? Z internetových zpráv (kam jsme zamířili hned, když se naše mobily vzpamatovaly) jsme se dozvěděli, že to celé bylo jen cvičení blackoutu... Ufff! Všichni jsme si oddechli. Ale myslím, že až teď, za ty dva dny a kousek, jsme si opravdu uvědomili, co vlastně elektřina v našich životech znamená. A to, doslova, na vlastní kůži. Snad se naučíme vážit si jí, jelikož to není tak samozřejmá věc, jak se nám může na první pohled zdát. Ono, jak se říká, člověk si ničeho neváží, dokud o to pak doopravdy nepříjde. (Ale jsem ráda, že v našem případě to doopravdy není.) A na dnešní večer plánujeme ten odložený film, tak doufám, že už to bude bez dalších problémů!

MŮJ DEN BEZ PROUDU

František Janata, 8. A

Ráno se probouzím a všude okolo mě je úplná tma. Cítím se krásně odpočatý a vyspalý. To je divné. Mrknu na mobil. Hrůza! Už je půl deváté. Jak je to možné? Proč mi nezvonil budík? Ciferník budíku je však tmavý. Cvaknu tedy knoflíkem na lampičce, abych si rozsvítil. Zase nic. Tak si zkusím zvednout předokenní žaluzie. Ale žaluzie se ani nehnu.

Vyběhnu z pokoje, všude už je světlo a venku krásně svítí slunce. Rychle se umyju a běžím se do kuchyně nasnídat. Zapnu rychlovarnou konvici, abych si udělal čaj, a v tu chvíli mi dochází, že nejde proud, a proto nic nefunguje. Tak nic, udělám si šťávu a rychle do sebe nahrnu cornflakes s mlékem, které jsem musel hledat v tmavé lednici. Tak ještě rychle obléknout a hurá do školy. Přeběhnu pole a za chvíli už stojím před dveřmi. Ale ani čip na otevření dveří nefunguje. Dneska tedy není nic snadné. Zavolám paní učitelce, aby mě pustila dovnitř. Ještě že jsem si večer dobil mobil a aspoň ten mi funguje. Dnešní vyučování je úplně jiné. Nemůžeme používat ani interaktivní tabuli, ani počítače. A vrcholem všeho je, že jsme bez oběda, protože kuchařky prostě bez proudu neuvaří.

Nevadí, skočím si do Tesca a koupím si něco dobrého. Zase mi to nedošlo. Hned na dveřích mě zastaví nápis – Zavřeno, nejde proud. Po příchodu domů prozkoumám zhasnutou lednici, jestli v ní nenajdu něco k jídlu. Po chvíli pátrání už koušu do studeného párku, protože ani sporák, ani mikrovlnku si prostě nepustím. To je tedy den.

Co budu celé odpoledne dělat? Hokejový trénink je zrušený, protože nejde proud, počítač si taky nepustím a mobil mi neustále pípá, protože mu dochází baterka. Takhle to jde celé odpoledne a ještě ke všemu je brzy tma. Chvíli hrajeme s rodiči a bráchou karty při svíčkách a nakonec jdeme všichni brzy stát. Takový den, který jsem právě popsal, se klidně může stát. Už několikrát jsem zažil, že proud nešel třeba půl dne. Přišel jsem na to, že když nemůžu hrát na počítači, na mobilu nebo se dívat na televizi, čas se hrozně vleče a hodina je mnohem delší než normálně. Tak snad nebudou elektřinu vypínat moc často.

ZELENÁ ENERGIE

Nela Konvalinková, 8. A

Energii všichni potřebujeme.
Když tepelnými elektrárnami proud vyrábíme,
planety si moc nevážíme.
Proto jiné výroby vymýšlíme.

Solární energie, žádný kouř a skleníkové plyny.
Už je to dávno, co ji lidé spoutali.
Tak proč na domě ještě nemáme solární panely?
Je to, jako by nápady z nebe padaly.

Větru máme všude dost,
Ale vidět turbínu je pro mě událost.
Proto by tady měla být znalost,
jak skvělé jsou turbíny a jejich pracovitost.

A co teprve geotermální energie.
Teď sice můžete dělat všelijaké obličejce,
ale počkejte, až vám řeknu, jaká je to magie.
Je to ta nejnovější technologie, přicházející přímo z Británie.
Ze sopečných par se energie nabije,
a potom celému domu elektřinu poskytuje.

ENERGIE

Matěj Svoboda, 8.A

Když se řekne energie, představím si slunce. Slunce mi totiž dodává hodně energie a síly. Také mám díky němu vždy lepší náladu a vše mě více baví. Proto mám nejradši léto, kdy slunce svítí více, je teplo a já mohu trávit hodně času venku.

Ale důležitá je pro nás také elektrická energie. Bez té bychom si doma ani nerozsvítili. Tedy vlastně ano, svíčkami. Dodnes nedokážu pochopit, jak bez ní lidé dříve mohli být. Ale zase věřím, že se spolu všichni více bavili, protože neměli televize, mobily ani rádia. Dnes jsme na elektrické energii více závislí, bylo by to bez ní těžké. Myslím, že doma bychom to bez elektřiny nějak zvládli, ale nedokážu si to představit třeba v nemocnicích, kde je hodně pacientů na přístrojích.

A pak třeba benzín, to je energie, která nám dnes také hodně pomáhá. Je moc důležitý pro dopravu, kdyby nebyl, jezdili bychom na vozech tažených koňmi jako lidé dříve. A to tak jezdili i do cizích zemí, muselo to být hodně náročné. Prababička mi často vypráví, jak ji tatínek vozil do školy právě takto. Bohužel v dnešní době jezdí lidé do práce i do školy velmi daleko, proto by tento způsob dopravy nebyl možný. Ale zase je dnes aut a všech možných dopravních prostředků až moc, takže si myslím, že všechny ty výfukové plyny hodně znečišťují planetu. Závěrem bych chtěl říct, že je důležité naši planetu chránit a vážit si toho, co máme.

ENERGIE

Šťastný Tomáš, 8.A

Mocná síla energie,
celý svět z ní stále žije.
Bez elektrické energie
ani telefon se nenabije.
Panely energie solární
zase teplo v domě ochrání.
Celý můj život ovlivní,
množství energie pozitivní.
V síle energie jaderné
jsou možnosti nekonečné.

CO JE ENERGIE

Fuchsová Adéla, 8.B

Energie – veličina skalární
maká a čas nemarní,
když píšu tuhle básničku,
svítí mi k tomu lampičkou.

Prý je to schopnost hmoty
vykonat práci,
jako si zavázat boty,
jako když létají ptáci.

Znamená sílu a vůli,
jako je neskončit v půli
a dopsat tuhle básničku
dřív, než zhasnu lampičku.

CO BYCHOM DĚLALI, KDYBY NASTAL BLACKOUT?

Gabriela Sochůrková, 8.B

Každému člověku se asi někdy vybavilo, co by dělal, kdyby nastal blackout. Nikdo si v dnešní době nedokáže představit, že by měl být bez internetu nebo bez elektřiny. Přeci jenom skoro každý v dnešní době vaří díky elektřině, ale také díky elektřině topí, svítí světly a někdo i ohřívá vodu.

My si to nedokážeme představit, ale ještě před 34 lety nebylo něco jako internet. Lidé si informace museli vyhledávat v knížkách.

Nám stačí otevřít internetový prohlížeč a napsat, co potřebujeme vědět, a ani ne do 10 vteřin nám vyběhne 1000 odpovědí na naši otázku. Bez internetu bychom ještě vydrželi, ale co bychom dělali, kdyby vypnuli i elektřinu. Nemohli bychom si uvařit, zahřát se topením nebo se třeba vysprchovat v teplé vodě. Přitom některé naše babičky, které žily na vesnicích, žádnou elektřinu neměly.

Moje babička vypráví, jak si museli rozsvěcet petrolejovou lampou, aby vůbec něco viděli. Nám stačí jenom zmáčknout vypínač a máme světlo, pod kterým vidíme vše. Pojďme se ale vydat do minulosti a zjistit, jaké by to bylo žít bez elektřiny a bez internetu...

Jednoho krásného srpnového rána, kdy ptáčci venku štěbetali, se probudila dívenka jménem Alžbětka. Žila ve vesnici jménem Dolní Dunajovice kousek od Mikulova. Alžbětka byla moc chytré dítě s bujnou fantazií. Kdybychom se vydali do její fantazie, zjistili bychom, že si představuje, jak tančí uprostřed tmavé noci s velkým rozsvíceným světlem. Když přišla ze svého malého pokojíčku do kuchyně, ucítila, jak maminka peče v peci kynuté buchty. Alžbětka je měla moc ráda, proto když to zjistila, měla hned lepší ráno. Viděla, jak maminka musí do pece přikládat dřevem, aby se vůbec buchty upekly. Alžbětku už dávno napadalo, proč by nemohl někdo vynaleznout něco, co by mamince práci ulehčilo. Nejen že maminka musela topit v peci, vařit a péct v peci, ohřívát vodu na mytí a praní ale také prát prádlo ručně. Spát se chodilo se slepicemi, to znamená, když se setmí a po tmě se vyprávěly příběhy.

Jak říkám, život bez elektřiny by byl příšerný. Museli bychom se vrátit do doby našich předků a ta proměna našeho života je pro nás nyní nepředstavitelná.

BLACKOUT

Šťastná Daniela, 8. B

Místnost v odstínech tmavých,
jen světlušek pár malých.
jsou to malé svíčky,
svítí na lidičky.

Možná, že mají strach,
že ztratí světlušek jas.
Myšlenek nemůžou se zbavit,
chtějí vidět lampu zářit.

Byl by svět tmavší než teď,
nebo světla zasvítila by hned?
Máme strach z temných dnů,
ale světlušky jsou světla našich snů.

ZANIKAJÍCÍ ŽIVOTNÍ ENERGIE

Vanessa Gustinová, 8.B

Energie je jako melodie,
připomínající vílu tančící na květině.
Tančící si vesele,
čekající na svého přítele.

Zrychlí se tep,
život bez jakýchkoliv hrozeb.
Cítí se skvěle,
žije ve svém vlastním těle.

Její milý bojuje ve válce,
těší se zpátky ke svojí lásce.
Krev rychleji koluje,
před očima se mu mlha maluje.

Víla zprávu se dozvídá,
směrem na nebe se podívá.
Energie ubývá,
smutné období prožívá.

ELEKTRINA

Janatová Tereza, 8.B

Elektřina důležitá k životu je,
bez ní se nikdo neobejde.
Počítače, mobily, tablety
nebo věci z kuchyně
jsou důležité věci pro mě
i ostatní v rodině.

Přijde bouře nebo silný vítr,
elektřina zastaví se,
ke všem přijdou obavy.
Nuda přijde zanedlouho,
jen ať to není dlouho,
pomyslíme si.

Po dlouhé době čekání,
se mění naše chování.
Ve všech dřímá zklamání,
že se nedalo na jejich přání.
Elektřina stále nefunguje,
budeme doufat, že ještě existuje.

Po dlouhých hodinách
jsem četla v novinách,
že brzy elektřina velkoryse
objeví se
v našich rodinách.

TORNÁDO

Jelínková Terezie, 9.A

Rotující sloupec vzduchu,
mám z něho strach trochu.
Odfoukne domy, střechy, ploty,
bacha, ať nás neodfoukne taky.

Není vůbec paráda
vidět zničující tornáda.
Všude to jen fičí,
stromy, domy ničí.

LIDSKÁ ENERGIE

Kristýna Andrllová, 9.B

Máme mnohé energie:
sluneční, atomovou a ještě jiné.
Ta zvláštní energie, ta je čím?
No přece energie člověčí.

Ve sportu, to přece znáte,
energií oplýváte.
Když nemůžeš, tak přidej ,
řekl Zátopek, náš běžec NEJ.

Lidem ke zdraví a lidství
pomáhá naše zdravotnictví.
Dejme tomu, doktor Jánský
svou chytrostí a nejen tím
rozdělil krev do skupin.

My všichni víme, co svět činí:
velké množství energií.
Přesto nade všemi ční
energie člověčí.

VÝPADEK

Förster Vojtěch, 9.B

Když se řekne energie, každý z nás si představí něco jiného. První pojem, který mě napadne, je elektrická energie.

Jak by náš život ovlivnil její výpadek? Výpadek elektrické energie by znamenal obrovský problém pro celou společnost, protože v dnešní době je všechno řízeno přes počítače. Na síť je napojeno elektronické bankovníctví, chod celých firem, a dokonce i nemocnice. Všechny tyto služby mají sice své rezervy, ale ty by nevydržely dlouho. Svět by musel najít způsob, jak tyto služby nahradit. Zkolabovala by i doprava. Myslím, že si většinou ani nedokážeme představit, co vše je v našem světě řízeno přes počítač.

Lidé by také museli najít náhradu za elektrické spotřebiče.

Kazilo by se jídlo, neměli bychom dodávky tepla a světla do našich domácností. Ztratili bychom rychlý přístup k novým zprávám a k dění ve světě. Přišli bychom o mnoho dalších služeb nabízených elektrickými přístroji. V dnešní době je pro nás nepředstavitelné žít bez všech výhod, které nám tato energie přináší.

Výpadek elektřiny by měl ovšem i pozitivní dopad na lidstvo. Lidé by se přestali tolik věnovat svým mobilním telefonům, počítačům a jiným podobným zařízením. Začali by více vnímat svět okolo sebe a začali by se bavit mezi sebou přesně takovým způsobem, jak tomu bylo ještě před vynalezením těchto spotřebičů. Lidé by si místo pouštění a sledování online videí chodili po večerech vyprávět různé příběhy a více by se setkávali, tak jak to bylo v minulých dobách.

Elektrická energie je pro lidstvo jistě velmi přínosná. Ale neměli bychom se na ní stát příliš závislí.

MOJE ŽIVOTNÍ ENERGIE

Šimonová Veronika, 9.B

Ráno vstanu - energie low,
tak dneska to teda bude show.
První hodčku matika,
ta si se mnou netyká.

O fyzice tvář mám unavenou,
dřív jsem měla skončit pod peřinou.
Při chemii házím čelo,
to by asi red bull chtělo.

Dějepis je plný hrůzy,
už jsem zralá na infuzi.
O těláku celá zvadlá
musím skákat přes švihadla.

A jak přišel školy konec,
zas je ze mě maratonec.
Nevypadám vůbec líně
jak reaktor v Temelíně.

Baterie hlásí power full,
až do noci budu cool.
A když ráno budík zařve:
„Get up, no tak hej!“
Im not ready, not ok.

BLACKOUT

Dominik Vašíček, 9.B

Co znamená slovo blackout? Blackout je vlastně výpadek elektrického proudu po dobu desítek hodin až dní, který nezasáhne jen nás, naši rodinu, ale celé území. Co se stane, když tato situace nastane? Po celém území zhasnou světla, televize, počítače. Prostě vše, co je na elektřinu, přestane rázem fungovat. V tu chvíli může zůstat kdokoliv viset ve výtahu. Projet křižovatku bude velmi nebezpečné, jelikož semaforey nebudou také fungovat. Nemocnice použijí záložní generátory, aby lidé na přístrojích nezemřeli. Přestanou fungovat bankomaty, čerpací stanice a signály mobilních operátorů internetu. V tuto chvíli budeme odřízlí od všech informací, a tak jediné, co nám zbyde, je mít rádio na baterie. Kdyby tato situace nastala u nás, asi bych se zásobil pitnou vodou, potravinami, co mají delší trvanlivost a dostatkem svíček a baterií. Jídlo bych ohříval na plynové bombě s hořáky

a mamka by musela prát oblečení ve vaně. Kdyby byla zima, musel bych se pořádně nabalit, jelikož i teplo by nefungovalo. Přes den bych byl venku a večer trávil čas s rodinou doma při svíčkách a hráli bychom třeba deskové hry. Může se stát, že tato situace bude trvat déle než týden. To by pak vypomáhaly krizové štáby s jídlem a pitím, které by bylo na příděl. Já jen doufám, že se nikdy v blackoutu neocitneme, jelikož si to v reálném životě nedokážu představit. Myslím si, že by tato situace mnoho lidí dala dohromady a více by si pomáhali navzájem.

OBSAH

<i>Josef Jakl, 5.A</i>	5
<i>Trojanová Barbora, 5.A</i>	6
<i>Kateřina Břinčilová, 6.B</i>	7
<i>Kristina Franclová, 6.B</i>	8
<i>Jelínková Sabina, 6.B</i>	9
<i>Nikola Pacnerová, 6.B</i>	10
<i>Eliška Svobodová, 6.B</i>	12
<i>Boudníková Marie, 7.A</i>	13
<i>Šimon Kotěra, 7. A</i>	14
<i>David Valík, 7. A</i>	16
<i>Jan Bělina, 7. A</i>	18
<i>Jan Štichauer, 7. B</i>	19
<i>Václav Dřevíkovský, 7.B</i>	20
<i>Anna Boumová, 8.A</i>	22
<i>František Janata, 8. A</i>	26
<i>Nela Konvalinková, 8. A</i>	28
<i>Matěj Svoboda, 8.A</i>	29
<i>Šťastný Tomáš, 8.A</i>	30
<i>Fuchsová Adéla, 8.B</i>	31
<i>Gabriela Sochůrková, 8.B</i>	32
<i>Šťastná Daniela, 8. B</i>	34
<i>Vanessa Gustinová, 8.B</i>	35
<i>Janatová Tereza, 8.B</i>	36
<i>Jelínková Terezie, 9.A</i>	38
<i>Kristýna Andrllová, 9.B</i>	39
<i>Förster Vojtěch, 9.B</i>	40
<i>Šimonová Veronika, 9.B</i>	42
<i>Dominik Vašíček, 9.B</i>	44

ENERGIE

Sbírka žákovských básní a próz ke Dni Země 2022

Vydala: Základní škola Zruč nad Sázavou v roce 2022

Ilustrace (vnější část obálky): Nela Vávrová, 7.B

Ilustrace (viz. tato strana): Dominika Rývová, Vanesa Staňková, 7.B

Náklad: 40 ks

Grafika, tisk: Lepor Kutná Hora – www.lepor.cz

Sbírka byla sestavena z příspěvků žáků ZŠ Zruč nad Sázavou do literární soutěže, konané u příležitosti oslav Dne Země 2022.

